Epiſtole Horatii

Quinti Horatii Flacci epiſtolaꝝ liber primus.

Quintus Horatius Flaccus Mecenati. S.

Rima dicte michi ſumma dicende camena
Spectatum ſatis ⁊ donatum iam rude queris
Mecenas iterū antiquo me includere ludo.
Non eadem eſt etas non mens: Veſanius armis
Herculis ad poſtem fixis latet abditus agro:
Ne populum extrema totiens exoret harena.
Eſt michi purgatam crebro qui perſonet aurem:
Solue ſeneſcentem mature ſanus equum: ne
Peccet ad extremum ridendus ⁊ ilia ducat.
Nunc itaqꝫ et verſus ⁊ cetera ludicra pono.
Quod veꝝ atqꝫ decens curo et rogo ⁊ oīs in hoc ſum
Condo et compono que mox depromere poſſim.
Ac me forte roges quo me duce quo lare tuter:
Nullius addictus iurare in verba magiſtri:
Quo me cunqꝫ rapit tempeſtas deferor hoſpes.
Nunc agilis fio et verſor ciuilibus vndis
Virtutis vere cuſtos rigiduſqꝫ ſatelles:
Nunc in Ariſtippi furtim precepta relabor:

Et michi res non me rebus ſubmittere conor.
Ut nox longa quibus mentitur amica:dieſqz
Longa videtur opus debentibus:vt piger ānus
Pupillis quos dura premit cuſtodia matrum:
Sic mihi tarda fluunt ingrataqz tempora:qz ſpem
Conſiliumqz morātur agendi grauiter:id quod
A eque pauperibus prodeſt locupletibus:atqz
Ac que neglectum pueris ſenibuſqz nocebit.
Reſtat vt his ego meipſe regam ſolerqz elementis
Non poſſis oculo quantum contendere lynceus
Non tamen idcirco cōtemnas lippus inungi:
Et quia deſperes inuicti membra Gliconis
Nodoſa corpus nolis prohibere chiragra.
Eſt quodam prodire tenus ſi non datur vltra.
Feruet auaricia miſeraqz cupidine pectus:
Sunt verba ⁊ voces:quibus hunc lenire dolorem
Poſſis:et magnam morbi deponere partem
Laudis amore tumes:ſunt certa piacula que te
Ter pure lecto poterunt recreare libello.
Inuidus iracundus iners vinoſus amator:

Nemo a deo ferus eſt vt nõ miteſcere poſſit
Si modo culture patientem commodet aurem
Uirtus eſtvitinm fugere:et ſapientia prima
Stulticiã caruiſſe vides que maxima credis.
Eſſe mala exiguum ſenſum/turpemqꝫ repulſam
Quanto devites animi capitiſqꝫ labore
Impiger extremes curris mercator ad indos
Per mare pauperiem fugiens per ſaxa per ignes
Ne cures ea que ſtulte miraris et optas
Diſcere et audire:et meliori credere nonvis
Quis circum pagos et circum compita pugnas
Magna coronari contempnat olympia cui ſpes
Cui ſit conditio dulcis ſine puluere palme
Uilius argentũ eſt auro virtutibus aurum
O ciues ciues querenda pecunia primum eſt

Uirtus poſt nũmos:hec Janus ſummus abimo
Perdocet:hec recinunt iuuenes dictata ſeneſqꝫ
Leuo ſuſpenſi loculos tabulamqꝫ lacerto
Si quadrigentis ſex ſeptem milia deſunt
Eſt animus tibi ſunt mores et lingua fideſqꝫ

Plebs eris ad pueri laudentes rex eris aiunt
Si recte facies:hic murus adheneus eſto
Nil conſire ſibi nulla paleſcere culpa
Roſcia dic ſodes melior lex an puerorum
Neniaqȝ regnum recte facientibus offert.
Et maribus Curiis et decantata Camillis
Is ne tibi melius ſuadet.qui rem facias rem
Si poſſis recte ſi non quocunqȝ modo rem
Ut propius ſpectes lachrymoſa poemata Pupi
An qui fortune te reſponſare ſuperbe
Liberum et erectum prebens hortatur ⁊ optat
Quod ſi me populus romanus forte roget:cur
Non vt porticibus ſic iudicus fruat iiſdem
Nec ſequar et fugiam qui.diligit ipſe vel odit
Olim quod vulpes egroto canta leoni
Reſpondit referam:quia me veſtigia terrent
Omnia te aduerſum ſpectantia nulla retrorſum
Belua multoꝝ capitū es nam q̄d ſequar/aut quē
Pars hominū geſtit cūducere publica:ſunt qui
Fruſtis et pomis viduas venantur auaras

Excipiantqꝫ ſenes quos in viuaria mittant
Multis occulto creſcit res fenore.verum
Eſto aliis alios rebus ſtudiiſqꝫ teneri
Idem eadem poſſum hora durare probantes
Nullus in orbe ſinus baiis prelucet amenis
Si dixit diues:lacus et mare ſentit amorem
Feſtinantis heri:cui ſi viciosa libido
Fecerit auſpicium/cras ferramenta theanum
Tolletis fabri.lectus genialis in aula eſt
Nil ait eſſe prius melius nil celibe vita
Si non eſt iurat bene ſolis eſſe maritis
Quo teneam vultus mutantem Protea nodo
Quid pauper.ride.mutat ſenacula lectos
Balnea tonſores/conducto nauigio eque
Nauſeat ac locuples quem ducit priua triremis
Si curatus inequali tonſore capillos
Occurri rides/ſi forte lubucula pexe
Trita ſubeſt tunice vel ſi toga diſſidet impar
Rides:quid mea cum pugnat ſententia ſecum?
Quod petiit ſpernit/repetit quod nuper omiſit

Aeſtuat et vite diſconuenit ordine toto
Dirruit edificat mutat quadrata rotundis
Inſanire putas ſolemnia me: neq; rides
Nec medici credis nec curatoris egere
A pretore dati: rerum tutela mearum
Cum ſis/et praue ſectum ſtomacheris obvngem
De tependentis te reſpicientis amici
Ad ſummam ſapiens vno minor eſt Joue diues
Liber honoratus pulcher rex deniq; regum
Perſ:pue ſanus: niſi cum pituita moleſta eſt

Quintus Horatius Flaccus Lollio. S.

rotani belli ſcriptorem maxime Lolli
Dum tu declamas rome peneſtre relegi
Qui quid ſit pulchrum/quid turpe/quid vtile quid non
Planius ac melius Chryſippo et Crantore dicit
Cur ita crediderim niſi quid te detinet audi
Fabula qua Paridis propter narratur amorem
Grecia barbarie lento colliſa duello
Stultorum regem et populorum continet eſtus
Antenor cenſet belli precidere cauſam

Quid paris:vt ſaluus regnet viuatqꝫ beatus
Cogi poſſe negat. Neſtor componere lites
Inter Peliden feſtinat et inter Atriden
Hunc amor ira quidem cõmuniter vrit vtrumqꝫ
Quicquid delirant reges plectuntur achini
Seditione dolis ſcelere atqꝫ libidine et ira
Iliacos intra muros peccatur et extra.
Rurſus quid virtus et quid ſapientia poſſit.
Utile propoſuit nobis exẽplar Uliſſem
Qui domitor troie multorum prouidus vrbes
Et mores hominũ inſpexit:latumqꝫ per equor
Dum ſibi dum ſocis reditum parat:aſpera multa
Pertulit aduerſus rerum immerſabilis vndis,
Si rerum voces et Circes pocula nouit
Que ſi cum ſocis ſtultus cupiduſqꝫ bibiſſet
Sub domina meretrice fuiſſet turpis et excors
Uixiſſet canis immundus vel amica lutoſus.
Nos numerus ſumus vt fruges conſumere nati
Sponſi Penelopes nebulones Altinoiqꝫ:
In cute curanda plus equo operata iuuentus

Cui pulchrum fuit in medios dormire dies et
Ad ſtrepitum cithare caſſatum ducere curam
Ut ingluent homines ſurgūt de nocte latrones
Ut teipſum ſeruis non expergiſceris:atqui
Si nolis ſanus cures hydropicus/et ni
Poſces ante diem librum cū lumine ſi non
Intendes animū ſtudiis et rebus honeſtis
Inuidia vel amore vigil torquebere:nam cur
Que ledunt oculos feſtinas demere ſi quod
Eſt animum curandi differs tempus in annum
Dimidium facti qui cepit habet.ſapere aude
Incipe viuendi qui recte protegat annū
Ruſticus expectat dū defluat annis:at ille
Labitur et labetur in omne volubilis euū
Queritur argentū puerisqꝫ beata creandis
Uxor et inculte pacantur vomere ſilue
Quod ſatis eſt cui contigit nichil amplius optet
Non domus et fundus non eris aceruus et auri
Alegroto dn̄i deduxit corpore febres
Non animo curas:valeat poſſeſſor oportet

Si compoꝛtatis rebus bene cogitat vti
Qui cupit aut metuit iuuat illū ſic domus aut res
Ut lippū picte tabule fomenta podogram
Auriculas cythare collecta ſoꝛde dolentes
Sincerū eſt niſi vas: quocūqꝫ infūdis aceſcit
Sperne voluptates: nocet empta doloꝛe voluptas
Semper auarus eget: certum voto pete finem
Inuidus alterius macreſcit rebus opimis
Inuidia ſiculi non inuenire tyranni
Maius toꝛmentū: qui non moderabitur ire
Infectū nolet eſſe doloꝛ quod ſuaſerit ⁊ mens
Dum penas odio per vim feſtinat multo
Ira furoꝛ breuis eſt: animū rege qui niſi paret
Imperat: hunc frenis hūc tu compeſce cathena
Fingit equum tenera docilem ceruice magiſter
Ireviam quam monſtrat eques: venaticus ex quo
Tempoꝛe ceruinā pellem latrauit in aula
Militat in ſiluis catulus: nūc adhibe puro.
Pectoꝛe verba puer: nūc te melioꝛibus offer
Quo ſemel eſt imbuta recens ſeruabit odoꝛem

Teſta diu: quod ſic ceſſas aut ſtrenuus ante is
Nec tardum operior nec precedentibus inſto

Qnintus Horatins Flaccus Julio Floro. S.

Uli flore quibus terrarum militat oris
Claudius Auguſti priuignus ſcire laboro
Thraca ne nos hebruſqꝫ niuali compede vinctus
An freta vicinas inter currentia turres.
An pingues aſie campi colleſqꝫ morentur.
Quid ſtudioſa cohors opeꝝ ſtruit: hec quoqꝫ curo
Quis ſibi res geſtas Auguſti ſcribere ſumit
Bella quis et paces longum diffundit in euum
Quid Titius romana breui venturus in hora
Pindatici fontis qui non expalluit hauſtus
Faſtidire lacus et riuos auſus apertos
Ut valet: vt meminit noſtri: fidibus ne latinis
Thebanos aptare modos ſtudet auſpice muſa
An tragica deſeuit et ampulatur in arte
Quid michi celſus agit monitus multumqꝫ mouendꝰ
Priuatas vt querat opes et tangere vitet
Scripta palatinus quecunqꝫ recepit Apollo

Ne ſi forte ſuas repetitum venerit olim
Grex auium plumas: moueat cornicula riſum
Furtiuis nudata coloribus: ipſe quid audes:
Que circumuolitas agilis thyma. non tibi paruū
Ingenium non incultū eſt nec turpiter hirtū
Seu linguam cauſis acuis ſeu ciuica iura
Reſpondere paras: ſeu condis amabile carmen
Prima feres hedere victricis premia: quod ſi
Frigida curarum fomenta relinquere poſſes:
Quo te celeſtis ſapientia duceret ires:
Hoc opus hoc ſtudium parui properemus et ampli
Si patrie volumus ſi nobis viuere cari:
Debet hoc etiā reſcribere ſi tibi cure:
Quante cōueniant Munatius: an male ſarta
Gratia nequicq̄ coit et reſcinditur: at vos
Seu calidus ſanguis ſeu rerum inſcitia vexat:
Indomita ceruice feros: vbicunq; locorum:
Viuitis indignum fraternum rumpere fedus
Paſcitur in veſtrum reditum votiua iuuenca:

Ad Albium amicum ſuum.

Abi noſtrorum ſermonum candide iudex
Quid nunc te dicam facere in regione pedana
Scribere quod Caſſi parmenſis opuſcula vincat
An tacitum ſiluas inter reptare ſalubres
Curamen quicquid dignum ſapiente bonoqꝫ eſt
Non tu corpus eras ſine pectore: dii tibi formam
Dii tibi diuitias dederant artemqꝫ fruendi.
Quid voueat dulci nutricula maius alumno:
Quam ſapere et fari poſſit que ſentiat: et cui
Gratia fama valitudo contingat abunde
Et mundusvictus non deficiente crumena.
Inter ſpem curamqꝫ timores inter et iras
Omnem crede diem tibi deluxiſſe ſupremum:
Grata ſuperueniet que non ſperabitur hora.
Me pinguem et nitidum bene curata cure viſes
Cum ridere voles Epicuri de grege porcum.

Ad Torquatum tenaciſſimum virum.

I potes archaicis cõuiua recumbere lectis:
Nec modica cenare times olus omne patella:
Supremo te ſole domi Torquate manebo.

Vina bibes iterum tauro diffuſa:paluſtres
Inter minturnas ſinueſſanumqȝ petrinum.
Si melius quid habes acceрſe vel imperium fer.
Iamdudum ſplendet focus et tibi munda ſupellex.
Mitte leues ſpes et certamina diuitiarum
Et moſchi cauſam.cras nato Ceſare feſtus
Dat veniam ſomnumqȝ dies:impune licebit
Aeſtiuam ſermone benigno extendere noctem
Quo mihi foꝛtuna ſi non conceditur vti
Parcus ob herodis curam nimiumqȝ ſeuerus
Aſſidet inſano:potare et ſpargere floꝛes
Incipiam:patiarqȝ vel inconſultus haberi.
Quid non ebꝛietas deſignat:operta recludit:
Spes iubet eſſe ratas:ad pꝛelia trudit inermem
Sollicitis animis onus eximit:addocet artes
Fecundi calices quem non fecere diſertum:
Contracta quem non in paupertate ſolutum:
Hec ego procurare et idoneus imperoꝛ et non.
Inuictus ne turpe thoꝛal ne ſoꝛdida mappa
Coꝛruget nares:necnon et cantaurus et lanx

Oſtendant tibi te:ne fidos inter amicos:
Sit qui dicta foris eluminet:vt coeat par
Jungaturqꝫ pari:Brutum tibi Septiniũqꝫ:
Et niſi cena prior potiorqꝫ puella Sabinum
Detinet:ad ſũmam locus eſt et pluribus vmbris
Sed nimis arta premunt olide conuiuia capre
Tu quotus eſſe velis reſcribe et rebus omiſſis
Atria ſeruantem poſtico falle clientem.

Ad Numicium.

Jl admirari prope res eſt vna numici:
Solaqꝫ que poſſit facere ⁊ ſeruare beatum
Hunc ſolem et ſtellas et decentia certis
Tempora momentis:ſunt qui formidine nulla
Jmbuti ſpectent.quid cenſes munera terre:
Quid maris extremos arabas ditantis et indos.
Ludicra quid plauſus ⁊ amici dona quiritis
Quo ſpectanda modo quo ſenſu credis et ore:
Qui timet his aduerſa fere miratur eodem
Quo cupiens pacto:pauor eſt vtriqꝫ moleſtus:
Jmprouiſa ſimul ſpecies exterret vtrunqꝫ

Gaudeat an doleat cupiat mutat ve quid ad rem
Si quicq̄d vidie melius peius ve ſua ſpe
Defixis oculis animoqꝫ et corpore torpet
Inſani ſapiens nomen ferat equus iniqui
Ultra quā ſatis eſt virtutem ſi petat ipſam
I nūc argentū ⁊ marmor vetus eraqꝫ et artis
Suſcipe cū geminis tyrios mirare colores
Gaude quod ſpectant oculi te mille loquentem
Gnanus mane forum ⁊ veſpertinus pete tectū
Ne plus frumenti dotalibus emetat agris
Mutuis: indignū quod ſit peioribus ortus
Hic tibi ſit potius quam tu mirabilis illi
Quicq̄d ſub terra eſt in apricum proferet etas
Defodiet condetqꝫ nitentia: cū bene notū
Porticus Agripe et via te conſpexerit Appi
Ire tn̄ reſtat Numa quo deuenit et Ancus
Si latus aut renes morbo temptatur acuto
Quere fugam morbi: vis recte viuere/ quis non
Si virtus hoc vua poteſt dare: fortis omiſſis
Hoc age delitus: virtutem verba putas vt

Lucum lingua. caue ne portus occupet alter
Ne cybiratiqua ne bythina negotia perdas
Mille talenta rotundentur: totidē altera porro
Tertia ſuccedant et que pars quadret aceruū
Scilicet vxorem cū dote fideq; et amicos
Et genus et formā regina pecunia donat
Ac bene nūmatum decorat ſua della venuſq;
Mancipus locuples eget eris cappadocum rex
Ne fueris hic tu clampydes Lucillus: vt aiūt
Si poſſet centū ſcene prebere rogatus
Qui poſſū tot ait: tn̄ et queram et quod habebo
Mittam poſt paulo ſcribit ſibi milia quiq;
Eſſe domi clamidū partem vel tolleret omnes
Exilis domus eſt vbi non et multa ſuperſunt
Et dn̄m fallunt et proſūt furibus. ergo
Si res ſola poteſt facere et ſeruare beatū
Hoc primus repetas opus hoc poſtremus omittas
Si fortunatū ſpeties et gratia preſtat
Mercemur ſeruū qui dictet nomina ſeruum
Qui fodiat latus ꝛ cogat trans pondera dextrā

Poꝛrigere h ic multū in fabia volet ille velina
Cuilibet hic faſces dabit eripietqꝫ curule
Cui volet impoꝛtunus ebur. frater pater adde
Ut cuiqꝫ eſt etas: ita quemqꝫ facetus adopta
Si bene qui cenat bene viuit: lucet eamus
Quo ducit gula: piſcemur venemur vt olim
Gargilius qui mane plagas venebula ſeruos
Differtū tranſire foꝛū populūqꝫ iubebat
Unus vte multis populo ſpectāte referret
Emptū mulus aprū: crudi rumidiqꝫ lauemur:
Quid deceat quid non obliti: cerite cera
Digni remigiū viciosū ithacenſis Ulyſſei
Cui potioꝛ patria fuit inter dicta voluptas
Si Minerimus vti cenſet ſine amoꝛe iociſqꝫ
Nil eſt iucūdu: viuas in amoꝛe iociſqꝫ
Uiue vale ſi quid nouiſti rectius iſtis
Candidus imparti ſi non his vtere mecum

Quintus Hoꝛatius Flaccus Macenati. S:

Uinqꝫ dies tibi pollicitus me rure futurū
Sextilem totū mendax deſideroꝛ. atqui

Si me viuere vis recteqȝ videre valentem
Quam michi das egro dabis egrotate timenti
Me cenas veniam: dū ficus prima colorqȝ
Deſignatorem decorat lictoribus atris
Dū pueris oīs pater ⁊ matercula pallet
Officioſaqȝ ſedulitas ⁊ oppella forenſis
Adducit febres: et teſtamenta reſignat.
Quod ſi brunis niues albanis illinet agris
Ad mare deſcendet vates tuus: et ſibi parcet
Contractusqȝ liget te dulcis amice reuiſet
Cū zephiris: ſi concedas et hyrūdine prima
Non quo more piris veſci calaber iubet hoſpes
Tu me feciſti locupletem veſcere ſodes
Jam ſatis eſt: at tu quantū vis tolle benigne
Non inuiſa feres pueris munuſcula paruis
Tam tenor dono quā ſi dimittar honuſtus
Ut libet hec porcis hodie comedenda relinquens,
Prodigus et ſtultus donat que ſpernit et odit
Hec ſeges ingratos tulit et feret omnibus annis
Uir bonus et ſapiens dignis ait eſſe prearatum

Nec tamen ignorat quid diſtent era lupinis
Dignū preſtabo me etiam pro laude merentis
Quod ſi me nolis vſq̄ diſcedere: reddes
Forte latus nigros anguſta fronte capillos
Reddes dulce loqui reddes ridere decorum: et
Inter vina fugā Cynare merere proterue.
Forte per anguſtam tenuis vulpecula rimam
Reſperat in cumeram frumenti paſtaq; rurſus
Ire foras pleno tendebat corpore fruſtra
Cui muſtella ꝓcul ſi vis ait effugere iſtinc
Macra canum repetas arctū quē macra ſubiſti
Hac ego ſi compellor imagine cuncta reſigno
Nec ſūnum plebis laudo ſatur altilium: nec
Ocia diuiciis arabum liberrima muto
Sepe verecundū laudaſti rexq; paterq;
Audiſti coram/nec verbo parcius abſens
Inſpice ſi poſſū denota reponere letus
Haud male Thelemachus proles patiens Vlyſſi
Non eſt aptus equis itace locus/vt neq; planis
Porrectus ſpaciis/nec multe prodigus herbe

Atride magis apta tibi tua dona relinquam
Paruū parua decēt/michi iā non regia roma
Sed vacuū tybur placet aut imbelle tarentū
Strenuus ⁊ fortis cauſiſqꝫ philippus agendis
Clarns:ab officiis octauā circiter horam
Dū redit:atqꝫ foro nimiū diſtare carinas
Jam grandis natu queritur:conſpexit vt aiunt
Abraſum quendā vacua tonſoris in vmbra
Cutello proprios purgantē leuiter vngues.
Demetri:puer hic non leue iuſſa Philippi
Accipiebat ibi quere et refer vnde domo quis
Cuius fortune quo ſit patre quo ve patrono
Jt/redit/et narrat Vulteium noīe Menam
Preconem tenuicenſu ſine crimīe notum
Et properare loco ⁊ ceſſare et querere et vti
Gaudentem patriuſqꝫ ſodalibus ⁊ lare certo
Et ludis et poſt deciſa negocia campo
Scitari libet ex ipſo quodcūqꝫ refers.dic
Ad cenam veniat.non ſane credere Mena
Micari ſecum tacitus.quid multa:benigne

Reſpondet. negat ille michi negat improbus ⁊ te
Negligit aut horret. Vulteium mane Philippus
Vilia vendentē tunicato ſcruta popello
Occupat ⁊ ſaluere iubet prior ille Philippo
Excuſare laborem ⁊ mercenaria vincla
Quod non mane domū veniſſet: deniqꝫ quod nō
Prouidiſſet eum. ſic innouiſſe putato
Me tibi ſi cenas hodie mecū. vt libet. ergo
Poſt nonam venies: nunc i: rem ſtrenuus auge
Vt ventū ad cenam eſt dicenda tacenda locutus
Tandē dormitū dimittitur hic vbi ſepe
Occultū viſus decurrere piſcis ad hāmum
Mane cliens etiam certus conuiua iubetur
Rura ſuburbana indictis comes ire latinis
Impoſitus manis. aruum celūqꝫ ſabinum
Non ceſſat laudare. videt ridetqꝫ Philippus
Et ſibi dū requiē dū riſus vndiqꝫ querit
Dum ſeptem donat ſeſtertia mutua ſeptē
Promittit: perſuadet vti mercetur agellum
Mercatur ne te longis ambagibus vltra

Quam ſatis eſt morer ex nitido fit ruſticus: atqꝫ
Sulcos et vineta crepat mera: preparat vlmos
Immoritur ſtudiis: ⁊ amore ſeneſcit habendi
Uerũ vbi oues furto morbo perire capelle
Spem mẽtita ſeges: bos eſt enectus arando
Offenſus damnis media de nocte caballum
Arripit. iratuſqꝫ philippi tendit ad edes.
Quẽ ſimul aſpexit ſcabrũ intonſũqꝫ Philippus
Durus ait Uulcei nimis attentuſqꝫ videris
Eſſe michi. pol me miſerũ patrone vocares:
Si velles inquid verũ mihi dicere nomen
Quod te ꝑ gemũ dextramqꝫ deoſqꝫ penates
Obſecto: ⁊ obteſtor vite me ridde priori
Quis ſimul aſpexit quantũ demiſſa petitis
Preſtẽt: mature redat repetatqꝫ relicta
Metiri ſe quẽqꝫ ſuo modulo ⁊ pede verum eſt

Quintus Horatius Flaccus Celſo Albinouano. S.

Elſo gaudere ⁊ bene rem gerere Albinouano
Muſa rogata refer comiti ſcribeqꝫ Neronis
Si queret quid agam dic multa ⁊ pulcra minantem

Uiuere nec recte nec ſuauiter: haud quia grado
Contuderit vites oleamqꝫ momorderit eſtus
Nec qꝛ longinquis armentum egrotet in aruis
Sed quia mente minus validus qua corpore toto
Nil audire velim nil diſcere quod leuet egrum
Fidis oſtendar medicis vaſcaramicis
Cur me funeſto properēt arcere veterno
Que nocuere ſequar fugiamqꝫ: pro fore credam
Rome tybur amen vētoſus tybure romam
Poſt hec vt valeat quo pacto rē gerat ⁊ ſe
Ut placcat iuueni percūctare vtqꝫ cohorti
Si dicet recte primū gaudere: ſubinde
Preceptū auriculis hoc inſtillare memēto
Ut tu fortunā ſic nos te celſe feremus

Quintus Horatius Flaccus Claudio Neroni. S

Eptimus Claudi nimirū intelligit vnus
Quāti me facias / nāme ro gat ⁊ p̄ce cogit
Scilicet vt tibi ſe laudare ⁊ tradere toner
Dignū mēte domoqꝫ legentis honeſta Neronis
Munere cū fungi propioris cēſet amici.

Quid poſſim videt ac novit me validius ipſo
Multa quidē dixi cur excuſatus abirem
Sed tuum mea ne finxiſſe minora putarer
Diſſimulator opis proprie michi cōmodus vni
Sic ego maioris fugiens opprobria culpe.
Frontis ad vrbane deſcendi premia quod ſi
Depoſitū laudas ob amici iuſſa pudorem
Scribe tue gregis hunc et fortē crede bonumqꝫ

Quintus Horatius Flaccus Ariſtio Fuſco. S

Vrbis amatorē Fuſcum ſaluere iubemus
Ruris amatores: hac in re ſcilicet vna
Multum diſſimiles ob cetera pene gemelli.
Fraternis animis quicqd negat alter ꝛ alter
Annuimus pariter veluli notiqꝫ columbi
Tu nidum ſeruas ego laudo ruris ameni
Riuos: et muſco circumlita ſaxa nemuſqꝫ
Quid queris? viuo ꝛ regno ſimul iſta reliqui
Que vos ad celum fertis rumore ſecundo
Utqꝫ ſacerdotes fugitiuus liba recuſo
Pane egeo iam mellitis potiore placentis

Uiuere nature ſi conuenienter oportet
Ponendeqʒ domo querenda eſt area primum
Nouiſti ne locū potiorē rure beato:
Eſt vbi plus tepe aut hyemes: vbi gratior aura
Leuiat et rabiem canis ⁊ momenta leonis
Cum ſemel accepit ſolē furibundus acutū:
Eſt vbi depellat ſommos minus inuida cura:
Deterius libicis olet ant nitet herba lapillis:
Purior in vicis aqua tendit rūpere plūbum:
Quā que ꝑ pronū trepidat cū murmure riuum:
Nempe inter varias nutritur ſilua columnas
Laudaturqʒ domus longos que proſpicit agros
Naturam expelles furca: tamen vſqʒ recurret
Et mala ꝑrūpet furtim veſtigia victrix
Non quid ſidonio contendere callidus oſtro
Neſcit aquinatē potentia vallera ſuccum
Certius accipiet dānū propius ve medullis
Quam qui non poterit vero diſtinguere falſū
Quē res plus nimio delectauere ſecūde
Mutate quatient: ſi quid mirabere pones

Inuitus. Fuge magna licet ſub paupere tecto
Reges ⁊ regū vita precurrere amicos
Ceruus equi pugna melior cōmunibus herbis
Pellebat: donec minor in certamine longo
Implorauit opes hois frenūqꝫ recepit.
Sed poſtq̄ victor violens diſceſſit ab hoſte
Non equitē dorſo non frenum depluit ore
Sic qui pauperū veritus potiore metallis
Seruiet eternū/qui paruo neſciet vti
Cui non cōueniet ſua res/vt calceus olim
Si pede maior erit ſubuertet/ſi minor vret
Letus ſorte tua viues ſapienter Ariſti
Nec me dimittes incaſtigatū: vbi plura
Cogere quā ſatis eſt ac non ceſſare videbor
Imperat aut ſeruit collecta pecunia cuiqꝫ
Tortū digna ſequi potius quē ducere funē
Hec tibi dictabam poſt fauū putre Vacune
Excepto quod non ſimul eſſes cetera letus.

Qitus Horatius Flaccus Bullatio S.

Uid tibi viſa chios Bullati notaqꝫ leſbos:

Quid cõcina ſamos? qd Creſſi regia ſardis
Smyrna quid et colophon maiora minora ve fama
Cũcta ne pre campo et tyberino flumine ſordent
An venit in votum Atralicis ex vrbibus vna?
An lebedũ laudas. odio maris atqȝ viarum?
Scis lebe duo quod ſit gabiis deſertior atqȝ
Fidenis vicis: tam illic viuere vellem
Oblituſqȝ meoꝝ obliuiſcendus et illis
Neptunum procul e terra ſpectare furentem
Sed neqȝ qui capua romam petit imbre lutoqȝ
Aſperſus: volet in caupona viuere nec qui
Frigus collegit furnos et balnea laudat
Ut fortunatam plena preſtantia vitam
Nec ſi te validus iactauerit auſter in alto
Idcirco nauem trans egeum mare: vendas
Incolumi rhodos et mythilene pulchra facit quod
Penula ſolſtitio cãpeſtre mualibus auris:
Per bruniam thyberis: ſextili menſe caminus
Dum licet et vultũ ſeruat fortuna benignũ
Rome laudetur ſamos et chios et rhodos abſens

Tu quacūqz deus tibi fortunauerit horam
Grata ſūme manu: nec dulcia differ in annum
Ut quocūqz loco fueris vixiſſe beatū
Te dicas: nam ſi ratio ꝛ prudentia curas
Non locus effuſi late maris arbiter aufert
Celū non animū mutant qui trans mare currūt
Strenua nos exercet inertia: nauibus atqz
Quadrigis petimus bene viuere: quod petis hic ē
Eſt vlubris: animus ſi te non deficit equus

Quintus Horatius Flaccus Icco. S.

Recibus agrippe ſiculis quos colligis Icci
Si recte fueris: non eſt vt copia maior
Ab Ioue donari poſſit tibi. tolle querelas
Pauper enī non eſt cui rerū ſuppetit vſus
Si ventri bene ſi alteri eſt pedibusqz tuis: nil
Diuitie poterunt regales addere maius
Si forte in medio poſitorꝝ abſtemius herbis
Uiuis ꝛ vrtica: ſic viues protinus vt te
Confeſtim liquidus fortune riuus inauret
Uel quia naturā mutare peccunia neſcit

Vel qꝛ cũcta putas vna virtute minoꝛa
Miramur ſi Democriti pecus edit agellos
Cultaqꝫ: dũ peregre eſt animus ſine coꝛpoꝛe velox
Cum tu inter ſcabiem tantam ⁊ contagia lucri
Nil paruũ ſapias: ⁊ adhuc ſublimia cures
Que mare compeſcãt cauſe: quid temperet annũ
Stelle ſponte ſua iuſſe ne vagentur ⁊ errent
Quid pꝛemat obſcurũ lune: quid pꝛoferat oꝛbem
Quid velit et poſſit rerum concoꝛdia diſcoꝛs
Empedocles an Stertimi deliret acumen
Verum ſeu piſces ſeu poꝛrũ ⁊ cepe trucidas
Vtere Pompeio Groſpho: ⁊ ſi quid petet vltro
Defer: nil Groſphus niſi verum oꝛabit ⁊ equum
Vilis amicoꝛũ eſt annona bonis vbi quid deeſt
Ne tñ ignoꝛes quo ſit romana loco res
Cãtaber Agrippe Claudi virtute Neronis
Armeniꝰ cecidit: ius imperiumqꝫ Phꝛaates
Ceſaris accepit genibus minoꝛ: aurea fruges
Italie pleno diffudit copia coꝛnu

Quintus Hoꝛatius Flaccus Vinio Aſelle. S.

T proficiſcentem docui te ſepe diuqꝫ

Auguſto reddes ſignata volumina Juni

Si validus ſi letus erit ſi deniqꝫ poſcet

Ne ſtudio noſtri pecces:odiumqꝫ lebellis

Sedulus importes opera vehemente miniſter

Si te forte mee grauis vret ſarcina charte

Abiicito potius quã quoperferre iubens

Clitellas ferus impinguas/aſineqꝫ paternum

Cognomen vertas in riſum et fabula fias

Viribus vteris per cliuos flumina lamas

Victor propoſiti ſimul ac perueneris illuc

Sic poſitũ ſeruabis onus:ne forte ſub ala

Faſciculũ portes libroꝝ vt ruſticus agnũ

Ut vinoſa glomos furtiue Pyrrbia lane

Ut cũ pilleolo ſoleas conuiua tribulis

Ne vulgo narres te ſudauiſſe ferendo

Carmina que poſſunt oculos aureſqꝫ morari

Ceſaris.oratus multa prece nitare porto

Vade vale caue ne titubes mandataqꝫ frangas.

Quintus Horatius Flaccus Villico ſuo. S.

Jllice ſiluarū ⁊ mihi me rudientis agelli
Quem tu faſtidis habitatum quinqȝ faucis/et
Quinqȝ bonos ſolitū bariam dimittere patres
Certemus ſpinas animo ne ego foꝛtius: an tu
Euellas agro: et melioꝛ ſit Hoꝛatius an res
Me quāuis Lamie pietas et cura moꝛatur
Fratrem merentis rapto de fratre dolentis
Inſolabiliter tamen iſtuc mens auimuſqȝ
Fert: et amat ſpacus obſtantia rūpere clauſtra
Rure ego viuentē tu dicis in vꝛbe beatum
Cui placet alterius ſua nimirū eſt odio ſoꝛs
Stultus vterqȝ locū immeritū cauſatur inique
Inculta eſt animus qui ſe non effuget iniquam
Tu mediaſtinus tacita pꝛece pura patebas
Nūc vꝛbem et ludos et balnea villicus optas
Me conſtare mihi ſcis et diſcedere triſtē
Quādocūqȝ trahunt inuiſa negocia romam
Non eadē miramur: eo diſconuenit inter
Me qȝ et te: nam que deſerta ⁊ inhoſpita teſqua
Credis: amena vocat mecū qui ſentit: ⁊ odit

Que tu pulchra putas: tornix tibi ⁊ vncta papina
Incutiunt vrbis deſideriũ video et quod
Angulus iſte feret piper ⁊ tus ocyus vna
Nec vicina ſubeſt vinum prebere taberna
Que poſſit tibi: nec meretrix tibicina cuius
Ad ſtrepitũ ſalias terre grauis: ⁊ tamē vrges
Jam pridē non tacta ligonibus arua: bouēqꝫ
Diſiunctũ curas ⁊ ſtrictis frontibꝫ exples
Addit opus pigro riuus ſi decidit ymber
Multa mole docēdus aprico parcere prato
Nũc age quid noſtrũ concētũ diuidat audi
Quē tenues decuere tage nitidiqꝫ capilli
Quē ſcis imunē Cynare placuiſſe rapaci
Quē bibulō liquidi media de luce ſalerni
Cena breuis iuuat: ⁊ prope riuũ: ſomnus ĩ herba
Nec luxiſſe pudet/ſed non incidere ludũ
Non iſtic obliquo oculo mea cōmoda quiſq̄
Limat/ non odio obſcuro morſuſqꝫ venenat
Rident vicini glebas ⁊ ſaxa mouentē
Cũ ſeruis vrbana diaria rodere mauis

Horū tu in numerū voto ruis/inuidet vſū

Lignorū et pecoris tibi calo argutus et hortim

Optat ephippia bos piget optat arare cabellus

Quam ſcit vterqꝫ libens cenſebo exerceat artem

Quintus Horatius Flaccus valle. S.

Que ſit hyems velie:quod celum Valla ſalerni

Quorū hoīm regio ꝛ qualis via: nā mihi baias

Muſa superuacuas Antonius:ꝛ tamen illis

Me facit inuiſū gelida cum peluor ꝛ vnda

Per mediū frigus:ſane myrteta relinqui

Dictaqꝫ ceſſantē neruis elidere morbū

Sulphura contēni:vicus gemit inuidus egris

Qui caput ꝛ ſtomachū ſupponere fontibus audent

Cluſinis:gabioſaqꝫ petunt ꝛ frigida rura

Mutandus locus eſt ꝛ diuerſoria nota

Preter agendus equus:quo tendis non michi cumas

Eſt iter aut baias leua ſtomacoſus abena

Dicet eques:ſed equi frenato eſt auris in ore

Maior vtrū populū frumenti copia paſcat

Collectos ne bibant imbres:puteos ve perennes

Jugis aque:nam vina nihil moror illius ore
Rure meo poſſum quid vis perferre patiqꝫ
Ad mare cū venio generoſū ꝛ lene requiro
Quod curas abigat:quod cū ſpe diuite manet
Inuenias animūqꝫ meū quod verba miniſtrat
Quod me lucane iuuenē cōmendet amice
Tractus vter plures lepores vter educet apros
Utra magis piſces ꝛ echinos equora celent
Pinguis et inde domū poſſim pheaxqꝫ reuerti
Scribere te nobis:tibi nos ac credere par eſt

Aeuddem de Meuio poeta:

Euius vt rebus maternis atqꝫ paternis
Fortiter abſumptis vrbanus cepit haberi
Scurra vagus:non qui certū preſepe teneret
Impranſus/nec qui ciuem dinoſceret hoſte
Quelibet in quemuis opprobria fingere ſeuus
Pernicies et tempeſtas baratrumqꝫ macelli
Quicquid queſierat ventri donabat auaro
Hic vbi nequicie fautoribus et timidis nil
Aut paulū abſtulerat:patinas cenabat omaſi

Uilis et agnini/tribus vaſis quod ſatis eſſet
Scilicet vt ventres lama candente nepotū
Diceret vendros correptus. beſtius ideni
Quicquid erat/nactus prede maioris vbi omne
Uerterat in fumū ⁊ cinerem/non hercule miror
Aiebat/ſi qui comedunt bona/cū ſit obeſo
Nil melius turdo/nil vulua pulchrius ampla
Nimirū hic ego ſū/nā tuta ⁊ paruula laudo
Cū res deſſiciūt ſatis inter vilia fortis
Uerū vbi quid melius contingit ⁊ vnctius:idē
Uos ſapere ⁊ ſolos aio bene viuere:quoꝝ
Conſpicitur nitidis fūdata pecunia villis

Quintus Horatius Flaccus Quinto. S:

E percūcteris fūdus meus optime Quiti
Aruo paſcat herū an baccis opulētet oliue
Pomis ne ⁊ pratis:an amicta victibus vlmo
Scribetur tibi forma locaciter ⁊ ſcitus agri
Continui montes niſi diſſociātur opaca
Ualle/ſed vt veniens dextrū latus aſpiciat ſol
Leuū diſcedens curru fugiente vaporet

Temperiē laudes. quid ſi rubicunda benigne
Corna vepres et pruna ferant ꝛ quercus ꝛ ilex
Multa fruge pecus multa dn̄m iuuet vmbra
Dicas a ductū propius frondere tarentū
Fons etiā riuo dare nomen ydoneus: vt nec
Frigidior thracā nec purior ambiat herus
Infirmo capiti fluit aptus ꝛ vtilis aluo
He latebre dulces etiā ſi credis amene
Incolumen tibi me preſtant ſeptēbribus horis
Tu recte viuis ſi curas eſſe quod audis
Iactamus iā pridē oīs te roma beatū
Sed vereor ne cui de te plus quā tibi credas
Neue putes aliū ſapiente bonoqꝫ beatū
Neu ſi te populus ſanū recteqꝫ valentē
Dictitet: occultā febrē ſub tempus edendi
Diſſimules: donec manibus tremor incidat vncti
Stultoꝝ incurata pudor malus vlcera celat
Si quis bella tibi terra pugnata mariqꝫ
Dicat/et his verbis vacuas permulceat aures
Te ne magis ſaluū populus velit an populū tu

Seruet in ambiguo qui conſulit ⁊ tibi ⁊ vrbi
Jupiter Auguſti laudes agnoſcere poſſis
Cū pateris ſapiens emendatuſqꝫ vocari
Reſpondes ne tuo dic ſodes noīe: nēpe
Vir bonus ac pꝛudens dici delectoꝛ ego ac tu
Qui dedit hoc hodie cras ſi volet auferet: vt ſi
Detulerit faces in digno detrahet idem
Pone meū eſt inquid pono triſtiſqꝫ recedo
Idē ſi clamet furē: neget eſſe pudicū
Contendat laqueo collū pꝛeſſiſſe paternū
Moꝛdeat oppꝛobꝛiis ſalis mutēqꝫ coloꝛes
Falſus honoꝛ iuuat: ⁊ mēdax infamia terret
Quē niſi mendoſū ⁊ mendacē: vir bonus eſt quis
Qui conſulta patrū qui leges iuraqꝫ ſeruat
Quo multe magneqꝫ ſecantur iudice lites
Quo reſponſoꝛe ⁊ quo cauſe teſte tenentur
Sed videt hūc oīs domus ⁊ vicinia tota
Introꝛſū turpē: ſpecioſū pelle decoꝛa
Nec furtū feci nec fugi ſi michi dicat
Seruus habes pꝛeciū loꝛis non vteris aio

Non hoīe occidi:non paſces in cruce coꝛuos

Sū bonus ⁊ frugurenuit negat atqꝫ Sabellus

Cautus ei metuit foueā lupus accipiterqꝫ

Suſpectos laqueos ad opertū miluius hannū

Oderūt peccare boni virtutis amoꝛe

Tu nihil admittes in te foꝛmidine pene

Sit ſpes fallendi:miſcebis ſacra pꝛofanis

Nā de mille fabe modiis cū ſurripis vnū

Dānū eſt:non ſacinus michi pacto leuius iſto

Uir bonus omne foꝛū quē ſpectat omne tribunal

Quādocūqꝫ deos vel poꝛco vel boue placat

Jane pater clare dixit:cū dixit Apollo

Labra mouet metuens audiri pulchra lauerna

Da michi fallere:da ſanctū iuſtūqꝫ videri

Noctē peccatis fraudibus oblice nubē

Qua melioꝛ ſeruo:quo liberioꝛ ſit auarus

Jn triuiis fixū cā ſe demittit ob aſſem

Non video:nā qui cupiet metuet quoqꝫ poꝛro

Qui metuens viuit liber michi non erit vnquam

Perdidit arma:locū virtutis deſeruit qui

Semꝑ in augenda feſtinat ꝛ obꝛuitur re
Vēdere cū poſſis captiuū occidere noli
Seruiet vtiliter: ſine paſcat durus aretqꝫ
Nauiget ac mediis hiemet mercatoꝛ in vndis
Annone pꝛoſit: poꝛtet frumenta penuſqꝫ
Vir bonus ꝛ ſapiens audebit dicere pentheu
Rectoꝛ thebarū quid me perferre patiqꝫ
Indignū coges adimā bona nēpe pecus rē
Lectos argentū tollas licet et manicis et
Cōpedibus ſeuo te ſub cuſtode tento
Ipſe deus ſimulatqꝫ volam me ſoluet opinoꝛ
Hec ſentit moꝛiar moꝛs vltima linea rerū eſt

Quintus Hoꝛatius Flaccus Scene. S.

Vāuis Scena ſatis per te tibi conſulis: ꝛ ſcis
Quo tandē pacto deceat maioꝛibus vti
Diſce docēdus ad huc quid cenſet amiculus: vt ſi
Cecus iter monſtrare velit: tamen aſpice ſi quid
Et nox quod cures pꝛopꝛiū feciſſe loquamur
Si te grata quies et pꝛimā ſomnus in hoꝛā
Delectat: ſi te puluis ſtrepituſqꝫ rotarum

Si ledet cãpona ferentinũ ire iubebo
Nã neqȝ diuitibus contingũt gaudia ſolis
Nec vixit male qui natus morienſqȝ fefellit
Si prodeſſe tuis pauloqȝ benignus ipſũ
Te tractare voles accedes ſicut ad vnctum
Si pranderet olus patienter: regibus vti
Nolet ariſtippus: ſi ſciret regibus vti
Faſtidiret olus/ qui me notat vtrius horũ
Uerba probes/ ꝛ facta doce vel iunior audi
Curſit ariſtippi potior ſententia: nãqȝ
Mordacẽ Cynicũ ſic eludebat vt aiunt
Scurror egoipſe michi: populo tu rectius hoc et
Splendidius multo eſt equus vt me portet alatat re
Officiũ facio: tu poſſis vilia verũ es
Dante minor quãuis te fers nullius egentẽ
Dis Ariſtippũ decuit color ꝛ ſtatus ꝛ res
Tẽptantẽ maiora fere virtutibus equũ
Contra quẽ duplici panno potentia velat
Mirabor vite via ſi conuerſa decebit
Alter purpureũ non expectabit amictũ

Quid libet indutus celeberrima ꝑ loca vadet
Perſonāqꝫ feret nō incōcinuus vtrāqꝫ
Alter mpleti tertā cane peius ꝛ angue
Vitauit clā :dē/moꝛietur frigoꝛe ſi nō
Retuleris pannū refer ꝛ ſine viuat ineptus
Res gerere ꝛ captos oſtendere ciuibus hoſtes
Attingit ſolū Jouis ꝛ celeſtia temptat
Pꝛincipibus placuiſſe viris non vltima laus eſt
Non cui vis homini cōtingit adire coꝛinthū
Sedit qui timuit ne nō ſuccedere eſto
Quid qui ꝑuenit fecit ne viriliter atqui
Hic eſt aut nuſq̄ quod querimus hic onus hoꝛret
Vt paruis animis ꝛ paruo coꝛpoꝛe maius
Hic ſubit ꝛ pꝛefert/aut virtus nomen mane eſt
Aut decus ꝛ pꝛeciū recte petit experiens vir
Coꝛā rege ſuo de paupertate tacentes
Plus poſcēte ferent/diſtat ſumas ne pudenter
An rapias:at qui rerū caput hoc erat hic fons
Jndotata michi ſoroꝛ eſt/paupercula mater
Et fundus nec vendibilis nec paſcere firmus

Qui dicit/clamat victũ date. ſuccinit alter
Et michi diuiduo findetur munere quadra
Sed tacitus paſci ſi poſſet coruus haberet
Plus dapis/et rixe multo minus inuidieqꝫ
Brũduſiũ comes aut ſurrhentũ ductus amenũ
Qui queritus ſalebras/ꝛ acerbũ frigus et imbres
Et ciſtam fractã ꝛ ſubducta viotica plorat
Nota refert meretricis acumina/ſepe catellam
Sepe periſcelidẽ raptã ſibi flentis/vti mox
Nulla fides dãnis veriſqꝫ doloribus adſit
Nec ſemel irriſus trinus attollere curat
Fracto crure Planũ: licet illi plura maneret
Lachrima/ꝑ ſantũ iniuratus dicat Oſiri
Credite non ludo/crudeles tollite claudũ
Quere peregrinũ vicinia rauca reclamat

Quintus Horatius Flaccus Lollio. S

I bene te noui metues liberrime Lollio
currantes ſpeciẽ prebere profeſſus amicũ
Ut matrona meretrici diſpar erit/atqꝫ
Diſcolor infido ſcurre diſtabit amicus

Eſt huic diuerſū vitio vitiū pꝛope nauis
Aſperitas a greſtis ⁊ incōcinna graniſqꝫ
Que ſe cōmendat tonſa cute dentibus atris
Dum vult libertas meradici veraqꝫ virtus
Uirtus eſt mediū vitioꝛū vtrinqꝫ redactū
Alter in obſequiū plus equo pꝛonus et imi
Deriſioꝛ lecti/ſic nutū diuitis hoꝛꝛet
Sic iterat voces et verba cadentia tollit
Ut puerū ſeuo credas dictata magiſtro
Reddere/vel partes nimiū tractare ſecundas
Alterrixatur de lana ſepe capꝛina
Pꝛopugnat nugis armatus ſcilicet vt non
Sit mihi pꝛima fides ⁊t vere quod placet/vt non
Acriter elatrem pꝛeciū etas altera ſoꝛdet
Ambigitur quid eī caſtoꝛ ſciat an docilis plus
Bꝛūduſiū Numici melius via ducat an Appi
Quē damnoſa venus quē pꝛeceps alea nudat
Gloꝛia quē ſupꝛa vires ⁊ veſtit ⁊ vngit
Quē tenet argenti ſitis impoꝛtuna/fameſqꝫ
quem paupertatis pudoꝛ ⁊ fuga diues amicus

Spe decẽvitiis inſtructioꝛ odit ꝛ hoꝛret

Aut ſi non odit regit/ac veluti pia mater

Plus quã ſe ſape:et virtutibus;eſſe pꝛioꝛem

Vultet ait pꝛope vera:me contendere noli

Sulticiam patiuntur opes:tibi paruula res eſt

Arcta decet ſanum comitẽ toga deſine.mecũ

Certare Eutrapelus cuicunqꝫ nocere volebat

Veſtimenta dabat precioſa:beatus enĩ iã

Cũ pulchꝛis tunicis ſumat noua conſilia ꝛ ſpes

Doꝛmiet ĩ lucẽ:ſcoꝛto poſtponet honeſtũ

Officiũ nũmos alienos paſcet:ad imũ

Traxerit/aut olitoꝛis ager mercede cabellũ

Arcanũ neqꝫ tu ſeurtaberis vllius vnquam

Cõmiſſũqꝫ reges ꝛ vino toꝛtus et ira

Nec tua laudabis ſtudia aut aliena repꝛehendes

Nec cũ venari nocet ille poemata pauges

Gratia ſic fratrũ geminoꝛũ Amphionis atqꝫ

Ceti diſſ.luit;donec ſuſpecta ſeuero

Conticuit lyra fraternis ceſſiſſe putatur

Moꝛibus Amphion, tu cede potentis amici

Lenibus imperiis: quotienſqʒ educet in agros
Aetholis bonerata plagis iumenta caneſqʒ
Surge ⁊ inhumane ſeuium depone camene
Cenes vt pariter pulmenta laboribus empta
Romanis ſolenne viris opus: vtile fame
Viteqʒ et membris: preſertī cū valeas et
Vel curſu ſuperare canē vel viribus aprū
Poſſis: adde virila quod ſpecioſus arma
Non eſt qui tractet/ſcis quo clamore corone
Prelia ſuſtineas cāpeſtria/deniqʒ ſeuā
Miliciā puer ⁊ cantabrica bella tuliſti
Sub duce: qui templis parthoꝝ ſigna refixit
Nūc et ſi quid abeſt italis adiudicat armis
Ac ne te retrahas et inexcuſabilis abſis
Quāuis nil extra numeꝝ feciſſe modūqʒ
Curas interdū nugaris rure paterno
Patitur lintres exercitus actia pugna
Te: duce per pueros hoſtili more refertur
Aduerſari⁹ eſt frater lacus adria: donec
Alterutrum velox victoria fronde coronet

Conſentire ſuis ſtudiis qui crediderit te
Fautor vtroqz tuū laudabit police ludū
Protinus vt mogeā:ſi quid monitoris eges tu
Quid de quoqz viro et cui dicas ſepe videto
Percūctatorē fugito:nam garrulus idē eſt
Nec retinent patule cōmiſſa fideliter aures
Et ſemel emiſſū volat irreuocabile verbū
Non ancilla tuū iecur vlceret vlla puer ve
Inter marmoreū venerādi limen amici
Ne dn̄s pneri pulchri eare ve puelle
Munere te paruo beet/aut incōmodus angat
Qualē cōmendas etiā atqz etiā aſpice.ne mox
Incutiant aliena tibi peccata pudorē
Fallimur ⁊ quondā non dignū tradimus ergo
Quē ſua culpa premet deceptus omitte tueri
Ut penitus notū ſi tēprent crimina ſerues
Tuteriſqz tuo fidentē preſidio:qui
Dente theonino cū circū roditur hec:quid
Ad te poſt paulo ventura pericula ſentis?
Nam tua res agitur paries cū proximus ardet

Et negleta ſolent incendia ſumere vires
Dulcis inexpertis cultura potentis amici
Expertus metuit:tu dū tua nauis in altū eſt
Hoc age ne mutata retrorſū te ferat aura
Oderūt hilarē triſtes:triſtēqȝ iocoſi
Sedatū celeres agilem gnam.neqȝ remiſſi
Potatores bibuli media de nocte palerni
Oderūt porrecta negantē pocula:quēuis
Nocturnos iures te formidare tepores
Deme ſuꝑcilio nubē plerūqȝ modeſtus
Occupat obſcuri ſpeciē:taciturnus acerbi
Inter cūcta leges ꝛ percūctabere doctos
Qua ratione queas traducere leuiter euū
Ne te ſemꝑ inops agitet:vexetqȝ cupido
Non pauor ꝛ rerū mediocriter vtiliū ſpes
Virtutē doctrina paret natura ne donet
Quid minuat curas:quid te tibi reddat amicū
Quid pure tranquillet/honos an dulce lucellū
An ſecretū iter et falentis ſemita vite
Me quotiens reficit gelidus digentia riuus

Quem mandella bibit rugoſus frigore pagus
Quid ſentire putas? quid credis amice precari?
Sit michi quod nūc eſt etiā minus/ vt michi viuā
Quod ſupereſt eui ſi quid ſupereſſe volūt dii
Spes bona liberoꝝ ⁊ prouiſe frugis in annum
Copia/ ne flutē dubie ſpe pendulus hore
Sed ſatis eſt orare Iouē qui donac ⁊ aufert
Det vnam det opes. equū mi animū ipſe parabo

Quintus Horatius Flaccus Mecenati. S.

Riſco ſi credis Mecenas docte Cratino
Nulla placere diu nec viuere carmina poſſunt
Que ſcribuntur aque portoribus/ vt male ſanos
Aſſcripſit liber ſatyris foniſqꝫ poetas
Vina fere dulces oluerunt mane camene
Laudibus arguitur vini vinoſus Homerus
Ennius ipſe pater nūquā niſi potus ad arma
Proſiluit dicenda/ forū puteaqꝫ Libonis
Mandabo ſiccis/ adimam cantare ſeueris
Hoc ſimul edixit nec ceſſauere poete
Nocturno certare mero putere diurno

Quid ſi quis vultu toruo ferus ⁊ pede nudo
Exigueqꝫ toge ſimul/et textore Catonem
Uirtutē ve repreſentet moreſqꝫ Catonis:
Rupit Pyrrabitā Tuna genis emula lingua
Dū ſtudet vrbanis tenditqꝫ diſertus haberi
Decipit exēplar vitiis imitabile quod ſi
Pallerē caſu biberent exangue cuminum
Omittatores ſeruū pecus/vt michi ſepe
Bilē ſepe iocū veſtri mouere tumultus
Libera ꝑ vacuū poſui veſtigia princeps
Non aliena meo preſſi pede quid ſibi fidet
Dux reget examen.parios ego primus iambos
Oſtendi latio/numeros animoſqꝫ ſecutus
Archilochi non res et agentia verba Licāben
Ac ne me foliis ideo breuioribus ornes
Quod timuit mutare modos et carminis artem
Tēperat archilochi muſā pede maſcula Sappho
Temperat alceus ſed rebus ⁊ ordine diſpar
Nec ſocerū querit quē verſibus oblimat atris
Nec ſponce laqueū famoſo crimine nectit

Nūc ego non alio dictū prius ore latinis
Vulgaui fidicen/iuuat immemorata ferentē
Ingeniis oculiſqꝫ legi manibus teneri
Scire veris mea cur ingratus opuſcula lector
Laudet ametqꝫ domi/premat extra limē iniquus
Non ego ventoſe plebis ſuffragia venor
Impenſis cenarū ⁊ trite munere veſtis
Non ego nobiliū ſcriptorū auditor et vultor
Grammaticas ambire tribus et pulpita dignor
Hinc ille lacrime ſpiſſis indigna theatris
Scripta pudet recitare et nugis addere pondus
Si dixi/rides ait/et Iouis auribus iſta
Seruas/fides enī manere poetica mella
Te ſolū/tibi pulcher ad hec ego naribus vtar
Formido/et luctantis acuto ne ſecer vngue
Diſplicet iſte locus clamor/⁊ diludia poſco
Ludus enī genuit trepidū certamen et irā
Ira truces inimicicias et funebre bellū

Quintus|Horatius Flaccus libro ſuo. S.

Ertunum Ianumqꝫ liber ſpectare videris

Scilicet vt proſtes ſociorū pumice mundus
Odiſti claues ⁊ grata ſigilla pudico
Paucis oſtendi genus: ⁊ cōmunia laudas
Non ita nutritus fuge: quo deſcendere geſtus.
Non erit emiſſio reditus tibi. quid miſer egi
Quid volui dices vbi quis te leſerit: et ſcis
In breue te cogi cū plenus. languet amator
Quod ſi non odio peccantis deſpicit augur
Carus eris rome: donec te deſeret etas
Contrectatus vbi manibus ſordeſcere vulgi
Ceperis/aut tineas paſces taciturnus inertes
Aut fugies vticā aut vnctus mitteris ilerdā
Ridebit monitor non exauditus vt ille
Qui male parentē in rupes detruſit aſellum
Iratus: quis enī inuitū ſeruare laboret
Hoc quoqꝫ te manet vt pueros elementa docentē
Occupet extremis in vicis balba ſenectus
Cū tibi ſol tepidus plures admouerit aures
Me libertino natū patre et in tenui re
Maiores pennas nido extendiſſe loqueris

Ut quantū generi demas virtutibus addas
Me primis vrbis belli placuiſſe domiqȝ
Corporis exigui precanū ſolibus aptū
Iraſci celerē tamē vt placabilis eſſē
Forte meū ſi quis te pcūctabitur euū
Me quater vndenos ſciat īpleuiſſe decēbres
Collegam Lepidūquo duxit Lollius anno

Quinti Horatii Flacci Epiſtolaꝝ Liber Secūdus

Quintus Horatius Flaccus Auguſto. S.

Um tot ſuſtineas ⁊ tanta negocia ſolus
Res italas armis tuteris moribus omnes
Legibus emendes/in publica cōmoda pecē
Si longo ſermone morer tua tēpora Ceſar
Romulus ⁊ liber pateret cū Caſtore Pollux
Poſt ingentia facta deoꝝ in templa recepti
Dū:tecras hominūqȝ colunt genus:aſpera bella
Cōponūt:agros aſſignant:opida condūt
Plorauere ſuis non reſpondere fauorē
Speratū meritis:dirā qui cōtudit hydram
Notaqȝ fatali portenta labore ſubegit

Cōperit inuidiā ſupremo fine domari

Urit enī fulgore ſuo quo ꝑgrauit artes

Infra ſe poſitas extinctus amabitur idē

Preſenti tibi maturos largimur honores

Iurandaſqꝫ tuū per nomen ponimus aras

Nil oriturū alias nil ortū tale fatentes

Sed tuus hic populus ſapiens ꝛ iuſtus in vno

Te noſtris ducibus te grauiis ante ferendo

Cetera ne quaq̄ ſimili ratione modoqꝫ

A eſtimat/et niſi/que terris ſemota ſuiſqꝫ

Tēporib⁹ deffūcta videt faſtidit ꝛ odit

Sic fautor veterꝝ vt tabulas peccare vetantes

Quas bis quinqꝫ viri ſanxere/ꝛ federa regū

Uel gabiis vel cū regidis equata ſabinis

Pontificū libros annoſa volumina vatū

Dictitet albano muſas in monte locutas

Si quia gregorꝝ ſunt antiquiſſima queqꝫ

Scripta vel optima/romani penſantur eadē

Scriptores turtina/non eſt quod multa loquamur

Nil intra eſt oleam/nil extra eſt in nuce duri

Venimus ad ſūmum fortune/pingimus atqz
Pſallimus et luctamur achiuis doctius vnctis
Si meliora dies vt vina poemata reddit
Scire velī chartis preciū quotus arroget annus
Scriptor abhinc annos centū qui decidit inter
Perfectos votereſqz referri debet an inter
Viles atqz nouos/excludat iurgia finis
Eſt vetus atqz probus centū qui pficit annos
Quid qui depetiit minor vno menſe vel anno?
Inter quos referendus erit/veteres ne poetas
An quos et preſens et poſt era reſpuit etas
Iſte quidē veteres interponetur honeſte
Qui vel menſe breui vel toto eſt iunior anno
Vtor promiſſo caudeqz pilos vt equine
Paulatī vello.et demo vnū demo etiā vnū
Dū cadet eluſus ratione ruentis acerui
Qui redit ad faſtos et virtutē eſtimat annis
Miraturqz nichil niſi quod libitina ſacrauit:
Ennius ⁊ ſapiēs ⁊ fortis et alter Homerus
Vt critici dicūt:leuiter curare videtur

Quo promiſſa cadant: ⁊ ſomnia pythagorea
Neuius in manibus non eſt ⁊ mentibus heret
Pene recens: adeo ſanctū eſt vetus omne poema
Ambigitur quotiens vter vtro ſit. aufer
Pacuuius docti famā ſenis Accius alti
Dicitur Affrani toga cōueniſſe Menandro
Plautus at exēplar ſiculi properare Epicharmi
Vincere Cecilius grauitate Terentius arte
Hos ediſcit ⁊ hos areto ſtipata theatro
Spectat roma potens: hꝫ hos numeratqꝫ poetas
Ad noſtrum tempus Liui ſcriptoris ab euo
Interdū vulgus rectum videt eſt vbi peccat
Si veteres ita miratur laudatqꝫ poetas
Vt nichil aut eferat: nihil illis comperet: errat
Siquedē nimis antique: ſi pleraqꝫ dure
Dicere credat eos: ignaue multa fatetur
Et ſapit ⁊ mecū facit et Ioue iudicat equo
Non equidē inſector delendaqꝫ carmina Liuii
Eſſe reor: meminiqꝫ plagoſū michi paruo
Orbiliū dictare: ſed emendata videri

Pulchraqȝ et exactis minimū diſtantia minor
Interqȝ verbū emicuit ſi forte decoꝝ:et
Si uerſus paulo concinior vnus et alter
Iniuſte totū ducit venditqȝ poema
Indignor quicq̄ reprehendi:non qꝛ craſſe
Cōpoſitū illepide ve putetur:ſed qꝛ nuper
Nec veniā antiquis:ſed honorē et premia poſci
Recte nec ne crocū floreſqȝ perambulat Arte
Fabula ſi dubitē:clament periiſſe pudorē
Cuncti pene patres ea cū reprehendere coner
Que grauis Aeſopus:que doctus Roſcius egit
Uel quia nil rectū niſi quod placuit ſibi dicūt
Uel qꝛ turpe putant parere minoribus:ꝛ que
Imberbes didicere ſenes ꝑdenda fateri
Iā ſaliare Nume carmen qui laudat/ꝛ illud
Quod mecū ignorat ſolus vult ſcire videri
Ingenus non ille fauet/ploditqȝ ſepultis
Noſtra ſed impugnat nos noſtraqȝ liuidus odit
Quod ſi tā grecis nouitas inuiſa fuiſſet
Quā nobis:quid nūc eſſet vetus/aut quid haberet.

Quod legeret/tereretqȝ viritū publicus vſus
Ut primū poſitis nugari grecia vellis
Cepit/⁊ in vitiū fortuna labrer equa
Nūc athletaꝝ ſtudiis nunc arſit equoꝝ
Marmoris aut eboris fabros aut eris amauit
Suſpendit picta vultū mentēqȝ tabella
Nunc tibicenibus nūc ē gauiſa tragedis
Sub nutrice puella velut ſi luderet infans
Quod cupide petiit/mature plena reliquit
Quod placet aut odio eſt quid non mutabile credas ∻
Hoc paſces habuere bone ventiqȝ ſecūdi
Rome dulce diu fuit ⁊ ſolenne recluſa
Mane domo vigilare/clienti promere iura
Cantos noībus certis expendere nūmos
Maiores audire:minoꝝ dicere ꝑ que
Creſcere res poſſet minui dānoſa libido
Mutauit mentē populus leuis:⁊ calet vno
Scribendi ſtudio/pueri patreſqȝ ſeueri
Fronde comas vincti cēnant ⁊ carmina dictant
Ipſe ego qui nullos me affirmo ſcribere verſus

Inuenior partis mendatior/et prius orto
Sole vigil calamū et chartas z ſcrinia poſco
Nauem egere ignarus nauis timet/abrotanū egro
Non audet niſi qui didicit dare/quod medicoꝝ ē
Promittūt medici: tractant fabrilia fabri
Scribimus indocti doctiqꝫ poemata paſſim
Hic error tamen z leuis hec inſania quantas
Uirtutes habeat ſi collige/vatis auarus
Non temere eſt animus/verſus amet hoc ſtudet vnum
Detrimenta fugas ſeruoꝝ incendia ridet
Non fraudē ſocio puero incogitat vllā
Pupillo/viuit ſiliquis z pane ſecundo
Militie/quanq̄ piger z malus vtilis vrbi
Si das hec paruis quoqꝫ rebus magna iuuari
Os teneꝝ pueri balbūqꝫ poeta figurat
Torquet ab obſcenis iā nunc ſermonibus aurē
Mox etiā pectus preceptis format amicis
Aſperitatis z inuidie corrector et ire
Recte facta refert/orientia tēpora noctis
Inſtruit exēplis/inopē ſolatus z egrū

Caſtis cū pueris/ignara puella mariti
Diſceret vnde preces vatē niſi muſa dediſſet
Poſſit opē chorus ⁊ preſentia numina ſentit
Celeſtes implorat aquas docta prece blandus
Auertit morbos/metuenda pericula pellit
Impetrat et pacē et locupletē frugibus annum
Carmine dii ſuperi placantur carmine manes
Agricole piſci fortes paruoqꝫ beati
Condita poſt frumenta leuantes tempore feſto
Corpus et ipſū animū ſpe finis dura ferentē
Cū ſociis operū pueris et coniuge fida
Tellurē porco ſiluanū lacte piabant
Floribus et vino geniū memorē breuis eui
Feſcenia ꝑ hunc inuenta licentia morē
Verſibus alternis opprobria ruſtica fudit
Libertaſqꝫ recurrentes accepta ꝑ annos
Luſit amabiliter/donec iā ſeuus apertam
In rabiē cepitverti iocus/et ꝑ honeſtas
Ire domos impune minax/doluere cruento
Dente laceſſiti/fuit intactis quoqꝫ cura

Conditione ſup cōmuni: quin etiā lex
Penaqꝫ lata malo/que nolet carmine quenquā
Deſcribſ: vertere modū formidine fuſtis
Ab benedicendū delectandūqꝫ redacti
Grecia capta ferū victorē cepit et artes
Intulit agreſti latio/ſic horribus ille
Defluxit numerus ſaturnius/et graue virus
Mūdicie pepulere/ſed in longū tamen euū
Manſerūt hodieqꝫ manent veſtigia ruris
Seriis eni grecis admouit acumina chartis
Et poſt puuica bella quietus querere cepit
Quid Sophocles et aechilus vtile ferrent
Tēptauit quoqꝫ rē digne vertere poſſet
Et placuit ſibi natura ſublimis ⁊ arcer
Nā ſpirat tragicū ſatis et feliciter audet
Sed turpē putat in ſcriptis metuitqꝫ liturā
Creditur: ex medio qꝛ res acceſſit/habere
Sudoris minimū/ſed habet comedia tanto
Plus oneris/quanto venie minus. aſpice Plautus
Quo pacto partes tuetur amantis ephebi

Ut patris attenti:lenonis vt inſidioſi
Quantus ſit Doſſennus edacibus in paraſitis
Quã non abſtricto percurrat pulpita ſocco
Geſtit eĩ nummũ in loculos dimittere poſt hac
Securus:cadat an recto ſtet fabula talo
Quẽ tulit ad ſcenã ventoſo gloria curru
Et aminat lentus ſpectator:ſedulus inflat
Sic leue ſic paruũ eſt:animũ quod laudis auarũ
Subruit aut reficit.valeat res ludicra ſi me
Palma negata macrũ donata reducit opimum
Sepe etiã audacẽ fugat hoc terretqꝫ poetã
Quod numero plures virtute et honore minores
Indocti ſtolidiqꝫ et depugnare parati
Si diſcordet eques media inter carmina poſcunt
Aut vrſũ aut pugiles his nã plebecula gaudet
Verũ equitis quoqꝫ iam migrauit ad aure voluptas
Dis ad incertos oculos ⁊ gaudia vana
Quatuor aut plures aulea premuntur in horas
Dũ fugiunt equitũ turme peditũqꝫ caterue
Mox trahitur manibus regũ fortuna retortis

Eſſeda feſtinant pilenta:petorrita naues
Captiuũ potatur ebur captiua corinthus
Si foret ĩ terris rideret Democritus:ſeu
Diuerſũ confuſa genus panthera camelo
Siue elephas albus vulgi conuerteret ora
Spectaret populũ ludis attẽtius ipſis
Ut ſibi prebentẽ mimo ſpectacula plura
Scriptores aũt narrare putaret aſello
Fabellã ſurdo:nã que puincere voces
Eualuere ſonũ referũt quẽ noſtra theatra
Garganũ mugire putes nemus/vt mare tuſcum
Tanto cũ ſtrepitu ludi ſpectantur ⁊ artes
Diuitieq; peregrine/quibus oblitus actor
Cũ ſtetit in ſcena:cõcurrit dextera leue
Dixit adhuc aliquid/nil ſane.quid placet ergo
Lana tarentino violas imitata veneno
Ac ne forte putes me:que facere ipſe recuſem
Que recte tractent alii:laudare maligne
Ille per extentũ funẽ michi poſſe videtur
Ire poeta/meũ qui pecus maniter angit

Irritet mulcet falſis terroribus implet
Ut magnus ⁊ modo me thebis modo ponit athenis
Verũ age et his qui ſe lectori credere malunt
Quẽ ſpectatoris faſtidia ferre ſuperbi
Curã redde breuẽ/ſi minus appoline dignũ
Vis cõplere lebris/⁊ vatibus addere calcar
Ut ſtudio maiore petant helicona virentẽ
Multa quidẽ nobis facimus mala ſepe poete
Ut vineta egomet cedã mea/cũ tibi librũ
Sollicito damus aut feſſo/cũ ledimur vnũ
Si quis amicoꝝ eſt auſus reprehendere verſũ
Cũ loca iã recitata reuoluimus irreuocati
Cũ lamentamur nõ apparere labores
Noſtros et tenui deducta poemata filo
Cũ ſperamus eo rẽ venturã vt ſimul atq;
Carmina reſcieris nos fingere cõmodus vltro
Arceſſas ⁊ egere vetes ⁊ ſcribere cogas
Sed tñ eſt opere precius cognoſcere quales
Aedituos habeat belli ſpectata domiq;

Virtus indigno non cōmittenda poete
Gratus Alexandro regi magno fuit ille
Cerilus: incultis qui verſibus ⁊ male natis
Retulit acceptos regale numiſma philippos
Sed veluti tractata natē lebēqȝ remittunt
Atrementa: fere ſcriptores carmine fedo
Splendida facta linant idē rex illē poema
Qui tā ridiculū tā care prodigus emit
Edico vetuit ne quis ſe preter Alpellen
Pingeret: aut alius Lyſippo duceret era
Fortis Alexandri vultū ſimulantia: quod ſi
Judiciū ſubtile videndis artibus illud
Ad libros ⁊ ad hec muſarū dona vocares
Boetū in craſſo iurares aere natum
At neqȝ dedecorant tua de ſe iudicia: atqȝ
Munera/que multa dātis cū laude tulerūt
Dilecti tibi Virgilius Varusqȝ poete
Nec magis expreſſi vultus per ahenea ſigna
Quā ꝑ vatis opus mores animiqȝ virorū

Clarorũ apparent/nec ſermones ego malē
Repentes ꝑ humũ:quã res cõponere geſtas
Terrarũqꝫ ſitus ꝛ flumina dicere ꝛ arces
Montibus impoſitas ꝛ barbara regna tuiſqꝫ
Auſpiciis totũ confecta duella per orbē
Clauſtraqꝫ cuſtodē pacis cohibentia ianũ
Et formidatē parthis te principe romã
Si quantũ cuperē poſſē queqꝫ/ſed neqꝫ parum
Carmen maieſtas recipit tua nec meus audet
Rē tēptare pudor:quã vires ferre recuſent
Sedulitas aũt ſtulte quē diligit vrget
Precipue cũ ſe numeris cõmendat et arte
Diſcit enī citius meminitqꝫ libentius illud
Quod quis deridet:ꝙ quod probat ꝛ veneratur
Nil moror officiũ quod me grauat:ac neqꝫ ficto
In peius vultu proponi cereus vſꝙ
Nec praue factis decorari verſibus opto
Ne rubeã pingui donatus munere:ꝛ vna
Cũ ſcriptore meo capſa porrectus operta

Deferat in vicū vendētē thus et odores
Et piper: et quicqd chartis amicitur ineptis

Quintus Horatius Flaccus Julio Floro. S

Floro bono claroq3 fidelis amice Neroni
Si quis forte velit puerū tibi vendere natum
Tybure vel gabiis: et tecū ſic agat/hic et
Candidus et talos a vertice pulcher ad imos
Fiet eritq3 tuus nūmorꝝ millibus octo
Verna miniſteriis ad nutus aptus heriles
Litterulis grecis imbutus idoneus arti
Quilibet/argilla quiduis imitabitur vda
Quinetiam canet indoctū: ſed dulce libenti
Multa fidē promiſſa leuant/vbi plenius equo
Laudat venales qui vult extrudere merces
Res vrget me nulla/meo ſū pauper in ere
Nemo hoc mangonū faceret tibi/non temere a me
Quiuis ferret idē. ſemel hic ceſſauit et vt ſit
In ſcalis latuit metuens pendentis habene
Des nūmos excepta nichil te ſi fuga ledat

Ille feret pre iũ pene ſecurus opinor
Prudens emiſi vitioſum dicta tibi eſt lex
Inſequeris tamen hunc et lite moraris iniqua
Diſci me pigrũ proficicenti tibi: dixi
Talibus officiis prope mancũ/ne mea ſceuus
Iurgares ad te quod epiſtola nulla rediret
Quid tunc ꝓfeci mecũ facientia iura
Si tñ attẽptas/queris ſuꝑ hoc etiã/quod
Expectata tibi non mittã carmina mendax
Luculli miles collecta viatica multis
A erumnis laſſus dũ noctu ſtertit ad arẽ
Perdiderat: poſt hoc vehemẽs lupus ꝛ ſibi ꝛ hoſti
Iratus pariter ieiunis dentibus acer
Preſidiũ regale loco deiecit vt aiunt
Sũme munito ꝛ multaꝝ diuite rerũ
Clarus ob id factũ donis orna tur honeſtis
Accipit et biſdena ſuꝑ ſeſtertia nũmum
Forte ſub hoc tempus caſtellũ euertere pretor
Neſcio quod cupiens hortari cepit eundẽ

Verbis que timido quoqz poſſent addere mentē
J bone quo virtus tua te vocat/ipede faſto
Grandia laturus meritorū premia quid ſtas
Poſt hec ille catus quātū vis ruſticus ibit
Jbit eo quouis qui romā perdidit inquit
Rome nutriri michi contingir atqz doceri
Jratus graiis quantū nocuiſſet. Achilles
Adiecere bone paulo plus artis athene
Scilicet vt poſſem curuo dinoſcere rectū
Atqz inter ſiluas Achademi querere verū
Dura ſed amouere loco me tp̄a grato
Ciuiliſqz rudē belli tulit eſtus in arma
Ceſaris auguſti non reſponſura lacertis
Unde ſimul primū me dimiſere philippi
Deciſis humilē pennis: inopēqz paterni
Et laris ꝛ fūdi paupertas impulit audax
Ut verſus facerē/ſed quod non deſit habentem
Que poterūt vnquā ſatis expurgare cicute
Ni melius dormire putē quā ſcribere verſus

Singula de nobis anni predantur euntes
Eripuere iocos venerē cōuiuia ludū
Tendūt extorquere poemata. quid faciē vis
Deniqꝫ non omnes eadē mirantur amantqꝫ
Carmine tu gaudes/hic delectatur iābis
Ille bioneis ſermonibus et ſale nigro
Tres michi conuiue prope diſſentire videntur
Poſcentes vario multū diuerſa palato
Quid dē quid non dē: renuis tu quod iubet alter
Quod petis id ſane eſt inuiſū acidūqꝫ duobus
Preter cetera me rome ne poemata cenſes
Scribere poſſe inter tot curas totqꝫ labores
Hic ſponſū vocat/hic auditū ſcripta relictis
Omnibus officiis: cubat hic in colle Quirini
Hic extremo in auentino viſcendus vterqꝫ
Interualla vides humane commoda. verum
Plures ſunt platee nihil vt meditantibus obſtet,
Feſtinat calidus mulis geruliſqꝫ redēptor
Torquet nunc lapidē nūc ingens machina lignū
Triſtia robuſtis luctantur funera plauſtris

Hac rabioſa fugit canis hac lutelenta ruit ſus
I nunc ⁊ verſus tecū meditare canoꝛos
Scriptoꝝ choꝛus oīs amat nemus ⁊ fugit vꝛbē
Rite cliens Bacchi ſomno gaudentis ⁊ vmbꝛa
Tu me inter ſtrepitus nocturnos atqꝫ diurnos
Uis canere: ⁊ contacta ſequi veſtigia vatū
Ingeniū ſibi quod vacuas deſūpſit athenas
Et ſtudiis annos ſeptā dedit inſenuitqꝫ
Libꝛis ⁊ curis ſtatua taciturnius exit
Plerūqꝫ et riſu populū quatit/hic ego rerū
Fluctibus ī mediis ⁊ tēpeſtatibus vꝛbis
Uerba lyre motura ſonū cōnectere digner:
Frater erat rome conſulti rhetoꝛ: vt alter
Alterius ſermone meros audiret honoꝛes
Gracus vt hic illi foꝛes: hic vt Mutius illi
Qui minus argntos vexat furoꝛ iſte poetas
Carmina cōpono: hic elegos mirabile viſu
Celatūqꝫ nouē muſis opus: aſpice pꝛimū
Quanto cū faſtu quanto molimine circū

Spectemus vacuā romanis vatibus edem
Mox etiā ſi forte vacas ſequere et procul audi
Quid ferat ⁊ quare ſibi nectat vterqꝫ coronā
Cedimur ⁊ totidē plagis conſumimus hoſtē
Lento ſamnites allumina prima duello
Diſcedo Alceus puncto illius ille meo/quis
Quis michi Callimachus/ſi plus opponere viſus
Fit Minermus et optimo cognomine creſcit
Multa fero vt placē genus irretabile vatū
Cū ſcribo:et ſupplex populi ſuffragia capto
Idē finitis ſtudiis ⁊ mente recepta
Obturē patulas impune legentibus aures
Ridentur mala qui cōponunt carmina verū
Uerū gaudent ſcribentes ⁊ ſe venerantur ⁊ vltro
Si taceas laudant quicquid ſcripſere beati
At qui legitimū cupiet feciſſe poema
Cū tabulis animū cenſeris ſume honeſti
Audebit quecūqꝫ parū ſplendoris habebūt
Et ſine pondere erunt ⁊ honore indigna ferent

Verba mouere loco/q̄uis in vita recedant

Et verſentur ad huc intra penetralia Veſte

Obſcurata diu populo bonus eruet:atqȝ

Proferet in lucē ſpecioſa vocabula rerū

Que priſcis memorata Catonibus atqȝ Cethegis

Nūc ſitus informis premit et deſerta vetuſtas

Aſciſcet noua que genitor produxerit vſus

Vehemens et liquidus pueroqȝ ſimilimus anni

Fundet opes:latinūqȝ beabit diuite lingua

Luxuriantia compeſcet/nimis aſpera ſano

Leuabit cultu/virtute carentia tollet

Ludentis ſpeciē dabit et torquebitur vt qui

Nunc ſatyrū nūc agreſtē cyclopa imitatur

Pretuleri ſcriptor delirus.inerſqȝ videri

Dū mea delectent mala me vel deniqȝ fallant

Quā ſapere ⁊ ringi fuit haud ignobilis argis

Qui ſi credebat miros audire tragedos

In vacuo letus ſeſſor plauſorqȝ theatro

Cetera qui vite ſeruaret munia recto

Moꝛebonus:ſane:vicinus amabilis hoſpes
Comis:in vxoꝛē:poſſet qui ignoſcere ſeruis
Et ſigno leſo non inſanire lagene
Poſſet qui rupem ꝛ puteū vitare patentē
Hic vbi cognatoꝝ opubns curiſqꝫ refectus
Expulit helleboꝛo moꝛbū bilēqꝫ meraco
Et redit ad ſe ſe:pol me occidiſtis amici
Non ſeruaſtis ait:cui ſic extoꝛta voluptas
Et dēptus ꝑ vī mentis gratiſſimus erroꝛ
Nimirū ſapere eſt abiectus vtile nugis
Et tēpeſtiuū pueris concedere ludū
Ac non verba ſequi fidibus modulanda latinis
Sed vere numeroſqꝫmodoſqꝫ ediſcere vite
Quo circa mecū loquoꝛ hec tacituſqꝫ recoꝛdoꝛ
Si tibi nulla ſitimfiniret copia limphe
Narrares medicis quod quanto plures paſti
Tanto plura cupis.nulli ne faterier audes:
Si vulnus tibi monſtrata radice vel herba
Non fieret leuius:fugeres radice vel herba

Proficiente nihil curiarer audieras cui
Rem du donarent illi diſcedere prauā
Stulticiā ⁊ cū ſis nichilo ſapientior ex quo
Plenior es tn̄ vteris monitoribus iiſdē
At ſi diuitie prudentē reddere poſſent
Si timidū cupidūqꝫ minus te: nēperuberes
Uiueret in terris te ſi quis auarior vno
Si propriū eſt quod quis libra mercator et ere
Quedā ſi credis conſultis mancipat vſus
Qui te paſcit ager tuus eſt ⁊ villicus orbi
Cū ſegetes occat tibi mox frumenta daturus
Te dn̄m ſentit: das nūmos accipis vnam
Pullos oua cadunt temeti nepe modo iſto
Paulatī mercaris agrū fortaſſe trecentis
Aut etiā ſupra nūmoꝝ nilibus emptū
Quid refert viuas numerato nuper an olī
Emptor arcini quodā veientis ⁊ arui
Emptū coenat olus quāuis aliter]putat emptis
Sub noctē gelidā ſignis calefactat abenum

Sed vocat vſqꝫ ſuū:qꝛ populus aſſita certis
Limitibus vicina refugit iurgia tanquam
Sit propius quicꝙ:puncto quod mabilis hore
Nūc prece nunc precio nūc vi nūc morte ſuprema
Permutet dn̄os/et cedat in altera iura
Sic qꝛ ꝑpetuus nulli datur vſus:⁊ heres
Heredē alterius velut vnda ſuperuenit vndam
Quid vici proſūt aut horrea/quid ve calabris
Saltibus adiecti lucā/ſi metit orchus
Grandia cū paruis non exorabilis auro
Gēmas marmur ebur tyrhena ſigilla tabellas
Argentū veſtes getulo murice tinctas
Sunt qui non habeant:eſt qui non curat habere
Cur alter fratrū ceſſare ⁊ ludere ⁊ vngi
Perferat Herodis palmetis pinguibus:alter
Diues ⁊ importunus ad vmbrā lucis ab ortu
Silueſtrē flāmis ⁊ ferro mitiget agrū:
Sit genius natale comes qui tēperat aſtrū
Nature deus humane:mortalis in vnum

Quodq; caput vultu mutabilis albus et ater
Utarq; ex modico quātū res poſcet aceruo
Tollā nec metuā quid de me iudicet heres
Quod non plura datis inuenerit: et tamen idē
Scire volā / quantū simplex hilarisq; nepoti
Diſcrepet: ⁊ quantū diſcordet parcus auaro
Diſtat enī ſpargas tua prodigus: an neq; ſūptū
Inuitus facias: neq; plura parere labores
Ac potius puer vt feſtis quīquatribus olim
Exiguo gratoq; fruaris tpe raptim
Pauperies īmunda ꝓcul domus abſit: ego vtrū
Naue ferar magna an parua ferar vnus et idē
Non agimur tumides velis aquilone ſecundo
Non tn̄ aduerſis etatē ducimus auſtris
Viribus ingenio ſpecie virtute loco re
Extremi primoꝝ / extremis vſq; priores
Non es auarus abi quid cetera: iā ſimul iſto
Cū vitio fuge. rite caret tibi pectus inani
Ambitione: caret mortis formidine et ira

Somnia terrores magicos miracula ſagas
Nocturnos lemures portentaqꝫ theſſala rides
Natales grate numeras: ignoſcis amicis
Leuior et melior fis accendente ſenecta
Quid te exēpta iuuat ſpinis de pluribus vna?
Viuere ſi recte neſcis decede peritis
Luſiſti ſatis ediſti ſatis atqꝫ bibiſti
Tempus abire tibi eſt: ne potū largius equo
Rideat ⁊ pulcet laſciua decentius etas

Finis Epiſtolarum Horatii